

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ב באדר ב', תשע"ט
19 במרץ, 2019
093/2019

עובדי הוראה במערכת החינוך, תשע"ט (2018/19) Teaching Staff, 2018/19

בהודעה מוצגים ממצאים ראשוניים על היקף ההוראה לשנת הלימודים תשע"ט (2018/19) ומגמות רב-שנתיות על היקף ההוראה, תחלופת עובדי הוראה, שכר חודשי ממוצע ואינדיקטורים נבחרים.

- בשנת הלימודים תשע"ט, מספרם של עובדי ההוראה בכלל המערכת היה כ-179 אלף, לעומת כ-175 אלף בשנת הלימודים תשע"ח (גידול של 2.3%).
- במהלך השנים תשע"א-תשע"ט (2010/11-2018/19) קצב השינוי השנתי במספרם של עובדי ההוראה היה 3.2% בממוצע לשנה בכלל המערכת ובחינוך העברי והערבי.
- בשנת הלימודים תשע"ט מספר שעות העבודה השבועיות היה כ-5.4 מיליון שעות לעומת כ-5.2 מיליון שעות בתשע"ח (גידול של 4.3%).
- במהלך השנים תשע"א-תשע"ט קצב השינוי השנתי בשעות העבודה השבועיות במערכת היה 5.4% בממוצע לשנה, 5.7% בחינוך העברי ו-4.7% בחינוך הערבי.
- באותן שנים חל גידול מואץ בהיקף ההוראה בכלל המערכת והתווספו כ-40,000 עובדי הוראה וכ-1.9 מיליון שעות עבודה שבועיות.
- בשנת הלימודים תשע"ט מספרם של עובדי הוראה חדשים עמד על כ-11,000 לעומת כ-11,800 בשנת הלימודים תשע"ח (ירידה של 6.6%).
- בחינוך הערבי אחוז עובדי ההוראה החדשים מתוך כלל עובדי ההוראה ירד משמעותית מ-7.7% בשנת תשע"א (2010/11) ל-4.7% בשנת תשע"ט (2018/19).
- בשנת הלימודים תשע"ו (2015/16) עזבו את מערכת החינוך 7,050 עובדי הוראה לעומת 6,064 בשנת הלימודים תשע"ה (גידול של 16.3%).
- במהלך השנים תשס"ט-תשע"ו (2008/09-2015/16) שיעורי העזיבה השנתיים היו יציבים, כ-4% בממוצע לשנה. בשנים אלו שיעורי העזיבה בחינוך הערבי היו נמוכים משמעותית (2.6% בממוצע) מאשר בחינוך העברי (4.4% בממוצע).
- ממוצע התלמידים למורה עמד בשנת הלימודים תשע"ט על 10.8 בכלל המערכת. בחינוך היסודי היו 11.6 תלמידים למורה, בחטיבות הביניים - 7.6 ובחטיבות העליונות - 8.5 תלמידים למורה.
- ממוצע התלמידים למורה נמוך במיוחד בחינוך הממלכתי-דתי - 8.9 תלמידים למורה, וגבוה במיוחד בחינוך החרדי - 12.9 תלמידים למורה.

- ממוצע תלמידים למורה בכלל המערכת נמצא במגמת ירידה במהלך השנים תשנ"ו-תשע"ט (1995/96-2018/19) מ-12.4 תלמידים למורה ל-10.8 תלמידים למורה. בחינוך הערבי מגמת הירידה בולטת במיוחד מ-17.1 ל-11.3 תלמידים למורה, ואילו בחינוך החרדי חלה יציבות.
- **ממוצע שעות העבודה השבועיות לכיתה** עמד בשנת הלימודים תשע"ט על 69.6 שעות בכלל המערכת. בחינוך היסודי היו 56.6 שעות לכיתה, בחטיבות הביניים - 84.9 ובחטיבות העליונות - 78.2 שעות לכיתה.
- **ממוצע שעות עבודה שבועיות של מורה לכיתה** בכלל המערכת גדל במהלך השנים תשנ"ו-תשע"ט (1995/96-2018/19) מ-50.9 ל-69.6 שעות. בחינוך החרדי ממוצע שעות עבודה לכיתה נמוך במיוחד - 46.6 שעות.
- **בחינוך הערבי**
 - עלייה בשיעור הנשים מ-69.0% בשנת תש"ע (2009/10) ל-73.9% בשנת תשע"ט.
 - ירידה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגות שכר לא אקדמיות מ-15.7% ל-3.3%, בהתאמה.
 - עלייה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגת שכר תואר שני ומעלה מ-13.7% ל-31.6%, בהתאמה.
- **בחינוך העברי**
 - עלייה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה שלהם עד 10 שנות ותק מ-29.0% בשנת תש"ע לכ-39.7% בשנת תשע"ט.
 - ירידה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגות שכר לא אקדמיות מ-19.3% ל-7.2%, בהתאמה.
 - עלייה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגת שכר תואר שני ומעלה מ-26.9% ל-36.0%, בהתאמה.
- **השכר החודשי הממוצע של עובדי הוראה** עלה מ-6,859 ש"ח בשנת תשס"ה (2004/05) לכ-11,187 ש"ח בשנת תשע"ו (2015/16), גידול של כ-63%. השכר השנתי לשעת עבודה גדל בשנים אלו בכ-34%.
- **השכר השנתי לשעת עבודה** גבוה במיוחד בקרב עובדי הוראה ותיקים (גילי 50 ומעלה) 6,577 ש"ח לעומת 3,105 ש"ח בקרב צעירים (עד גיל 29), פער של 112%.

[להגדרות, מקורות והסברים](#)

היקף ההוראה

עובדי הוראה

בשנת הלימודים תשע"ט מספרם של עובדי הוראה בכלל המערכת היה כ-179 אלף לעומת כ-175 אלף בשנת הלימודים תשע"ח (גידול של 2.3%). בחינוך העברי מספר עובדי ההוראה היה כ-137 אלף לעומת כ-134 אלף בשנה הקודמת (גידול של 2.6%). בחינוך הערבי מספר עובדי ההוראה היה כ-42 אלף לעומת כ-41 אלף בשנה הקודמת (גידול של 1.1%). בשנים תשע"א-תשע"ט (2010/11-2018/19), התווספו למערכת כ-40,000 עובדי הוראה. קצב השינוי השנתי במספרם של עובדי ההוראה, היה 3.2% בממוצע לשנה, בחינוך העברי ובחינוך הערבי.

לוח א - מספר עובדי הוראה לפי שלב חינוך, מגזר ופיקוח, תשנ"א-תשע"ט (2018/19-1990/91)

שינוי שנתי תשע"ח-תשע"ט (2017/18)	שינוי שנתי תשע"א-תשע"ט (2010/11-2018/19)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"א (2010/11)	תש"ס (1999/00)	תשנ"א (1990/91)	עובדי הוראה לפי שלב חינוך, מגזר ופיקוח
2.3	3.2	179,267	175,305	139,285	112,157	79,897	סך הכל
2.6	3.2	137,395	133,905	106,663	91,068	67,305	חינוך עברי
4.4	5.2	15,603	14,946	10,387	9,200	7,418	קדם-יסודי
2.1	2.7	65,017	63,671	52,420	43,426	33,782	יסודי
2.3	3.0	29,839	29,178	23,487	17,385	9,931	חטיבת ביניים
2.7	2.6	42,276	41,166	34,360	31,293	22,124	חטיבה עליונה
							פיקוח
1.8	3.1	83,250	81,769	65,132	61,587	48,665	ממלכתי
2.2	3.2	32,488	31,793	25,205	20,307	15,140	ממלכתי-דתי
6.5	3.6	21,657	20,343	16,326	9,174	3,500	חרדי
1.1	3.2	41,872	41,400	32,622	18,834	10,438	חינוך ערבי
2.0	2.8	3,082	3,023	2,479	1,150	506	קדם-יסודי
0.5	1.6	20,982	20,881	18,542	11,001	6,190	יסודי
-0.1	3.7	8,786	8,796	6,564	3,732	1,892	חטיבת ביניים
2.2	5.5	10,803	10,571	7,048	4,095	2,270	חטיבה עליונה

עובדי הוראה לפי מחוז

בשנת הלימודים תשע"ט מספר עובדי ההוראה במחוז המרכז היה 43,375, לעומת 19,905 במחוז חיפה. במהלך השנים תשע"א-תשע"ט (2010/11-2018/19), כרבע מכלל עובדי ההוראה היו מועסקים במחוז המרכז. קצב השינוי השנתי במספרם של עובדי ההוראה היה גבוה במיוחד במחוזות ירושלים (3.7%), המרכז והדרום (3.5%), לעומת מחוזות תל אביב (2.5%), הצפון (2.6%) וחיפה (2.9%).

לוח ב- עובדי הוראה לפי שלב חינוך ומחוז(1), תשנ"א-תשע"ט (2018/19-1990/91)

שינוי שנתי תשע"א -(2010/11) תשע"ט (2018/19)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"א (2010/11)	תש"ס (1999/00)	תשנ"א (1990/91)	עובדי הוראה לפי שלב חינוך ומחוז
3.2	179,267	175,305	139,285	112,157	79,897	סך הכל
						מחוז
3.7	31,960	30,992	23,951	14,846	8,646	ירושלים
2.6	33,424	33,091	27,192	18,940	13,168	צפון
2.9	19,905	19,630	15,867	14,018	10,542	חיפה
3.5	43,375	42,429	32,842	25,626	17,784	מרכז
2.5	21,209	20,781	17,366	17,107	15,294	תל אביב
3.5	28,885	28,001	22,005	17,174	11,000	דרום
						קדם-יסודי
4.1	2,182	2,127	1,581	886	597	ירושלים
3.1	3,425	3,356	2,682	101	73	צפון
4.8	2,048	1,950	1,403	1,095	782	חיפה
6.0	5,410	5,217	3,401	859	632	מרכז
4.9	2,216	2,125	1,506	1,348	1,310	תל אביב
5.0	3,095	2,924	2,100	1,634	1,098	דרום
						יסודי
3.3	17,709	17,180	13,658	8,179	4,431	ירושלים
1.2	15,126	15,099	13,735	10,694	7,549	צפון
2.0	9,151	9,148	7,835	6,724	5,070	חיפה
2.7	19,923	19,688	16,063	12,639	9,373	מרכז
1.9	10,220	10,028	8,777	8,255	7,723	תל אביב
2.7	14,269	13,786	11,554	9,016	5,907	דרום
						חטיבת ביניים
4.0	5,291	5,169	3,864	1,985	1,252	ירושלים
2.9	8,050	8,057	6,423	4,331	2,615	צפון
2.3	4,586	4,489	3,824	3,124	1,918	חיפה
3.5	9,392	9,143	7,124	5,587	3,009	מרכז
2.4	4,112	4,065	3,395	2,374	1,617	תל אביב
3.3	7,282	7,169	5,636	3,925	1,483	דרום
						חטיבה עליונה
3.6	10,038	9,721	7,575	5,090	2,804	ירושלים
3.2	9,766	9,545	7,566	5,649	3,760	צפון
2.8	5,820	5,707	4,663	4,349	3,454	חיפה
3.4	12,102	11,728	9,236	8,205	5,472	מרכז
1.9	6,561	6,442	5,644	6,201	5,053	תל אביב
3.3	8,524	8,356	6,567	5,073	3,298	דרום

(1) נתוני אזור יהודה והשומרון נכללים במחוזות ירושלים והמרכז.

שעות עבודה שבועיות

מספר שעות העבודה השבועיות הגיע בשנת הלימודים תשע"ט לכ-5.4 מיליון שעות, לעומת כ-5.2 מיליון שעות בתשע"ח (גידול של 4.3%). בחינוך העברי סך שעות העבודה בתשע"ט עמד על כ-4.1 מיליון שעות, לעומת כ-3.9 מיליון שעות בתשע"ח (גידול של 5.2%). בחינוך הערבי סך שעות העבודה בתשע"ט עמד על 1.33 מיליון שעות, לעומת 1.31 מיליון שעות בתשע"ח (גידול של 1.7%). בשנים תשע"א-תשע"ט, התווספו למערכת כ-1.9 מיליון שעות עבודה. בשנים אלו קצב השינוי השנתי בשעות העבודה השבועיות במערכת, היה 5.4% בממוצע לשנה, 5.7% בממוצע לשנה בחינוך העברי ו-4.7% בממוצע לשנה בחינוך הערבי.

לוח ג - שעות עבודה שבועיות לפי שלב חינוך, מגזר ופיקוח, תשנ"א-תשע"ט (2018/19-1990/91)

אלפים

שינוי שנתי תשע"ח (2017/18) - תשע"ט (2018/19)	שינוי שנתי תשע"א (2010/11) - תשע"ט (2018/19)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"א (2010/11)	תש"ס (1999/00)	תשנ"א (1990/91)	שעות עבודה שבועיות לפי שלב חינוך, מגזר ופיקוח
4.3	5.4	5,431.0	5,205.2	3,552.4	2,614.8	1,761.6	סך הכל
5.2	5.7	4,100.1	3,896.4	2,640.2	2,077.7	1,451.9	חינוך עברי
6.9	7.0	360.7	337.3	210.1	232.3	188.4	קדם-יסודי
2.5	3.4	1,728.9	1,687.3	1,320.2	929.7	704.2	יסודי
2.5	6.8	669.5	653.1	395.7	337.5	178.4	חטיבת ביניים
5.2	8.3	1,100.6	1,046.7	579.7	545.6	418.7	חטיבה עליונה
							פיקוח
2.9	5.5	2,584.5	2,510.5	1,680.6	1,426.1	1,058.5	ממלכתי
		955.6	927.9	613.5	462.8	323.8	ממלכתי דתי
3.0	5.7	560.0	458.0	346.1	188.7	69.5	חרדי
22.3	6.2	560.0	458.0	346.1	188.7	69.5	חינוך ערבי
1.7	4.8	1,330.9	1,308.8	912.2	478.2	257.5	קדם-יסודי
4.4	4.4	77.7	74.4	55.2	32.8	13.8	יסודי
0.0	2.0	616.0	616.3	526.3	265.4	154.2	חטיבת ביניים
-0.2	7.0	261.0	261.4	152.2	74.4	36.6	חטיבה עליונה
4.8	10.6	346.4	330.4	154.3	90.2	50.7	

שעות עבודה שבועיות לפי מחוז

מספר שעות העבודה השבועיות במחוז מרכז בשנת הלימודים תשע"ט עמד על כ-1.3 מיליון שעות לעומת 610 אלף שעות במחוז חיפה. בשנים תשע"א-תשע"ט, קצב השינוי השנתי בשעות העבודה השבועיות היה גבוה במיוחד במחוזות ירושלים (6.0%) והמרכז (5.9%), לעומת מחוזות הצפון (4.6%) ותל אביב (4.9%).

לוח ד - שעות עבודה שבועיות לפי שלב חינוך ומחוז(1), תשנ"א-תשע"ט (2018/19-1990/91) (אלפים)

שעות עבודה שבועיות לפי שלב חינוך ומחוז	תשנ"א (1990/91)	תש"ס (1999/00)	תשע"א (2010/11)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ט (2018/19)	שינוי שנתי תשע"א-תשע"ט (2010/11-2018/19)
סך הכל מחוז	1,761.6	2,614.8	3,552.4	5,205.2	5,431.0	5.4
ירושלים	179.4	325.2	563.5	843.3	898.8	6.0
צפון	297.5	452.4	730.2	1,023.2	1,046.9	4.6
חיפה	237.4	330.6	405.0	595.6	609.8	5.2
מרכז	381.7	575.8	833.6	1,263.0	1,315.7	5.9
תל אביב	325.8	379.7	426.8	598.2	627.4	4.9
דרום	252.4	432.6	591.7	871.4	917.7	5.6
קדם-יסודי						
ירושלים	14.5	24.2	37.0	58.3	60.1	6.3
צפון	1.8	2.5	64.5	87.3	93.3	4.7
חיפה	21.8	29.7	33.9	55.2	57.9	6.9
מרכז	16.1	22.5	80.5	134.5	143.9	7.5
תל אביב	32.2	35.5	35.7	55.9	63.1	7.4
דרום	29.9	44.4	52.6	81.0	88.1	6.6
יסודי						
ירושלים	93.8	185.7	349.0	459.4	498.1	4.5
צפון	169.5	264.8	405.5	457.5	463.2	1.7
חיפה	112.9	162.4	215.2	266.7	269.4	2.8
מרכז	198.7	294.6	441.7	568.5	588.6	3.7
תל אביב	163.4	191.6	233.0	280.0	292.1	2.9
דרום	133.7	229.4	341.9	419.9	445.4	3.4
חטיבת ביניים						
ירושלים	25.7	46.9	88.8	158.7	162.6	7.9
צפון	58.9	108.7	161.9	256.6	256.8	5.9
חיפה	43.0	76.2	95.1	142.4	145.6	5.5
מרכז	61.3	127.9	177.2	290.3	298.5	6.7
תל אביב	33.5	57.0	85.2	127.9	130.8	5.5
דרום	35.8	111.0	137.9	242.0	247.9	7.6
חטיבה עליונה						
ירושלים	56.2	108.3	159.9	268.1	282.4	7.4
צפון	89.3	135.1	187.5	323.1	334.1	7.5
חיפה	79.1	103.4	107.9	187.2	193.9	7.6
מרכז	123.5	182.3	212.4	383.0	402.2	8.3
תל אביב	108.2	128.8	124.7	197.6	206.0	6.5
דרום	74.9	132.6	159.7	279.3	290.6	7.8

(1) נתוני אזור יהודה והשומרון נכללים במחוזות ירושלים והמרכז.

תחלופת עובדי הוראה

עובדי הוראה חדשים

בשנת הלימודים תשע"ט מספרם של עובדי הוראה חדשים עמד על כ-11,000 לעומת כ-11,800 בשנת הלימודים תשע"ח (ירידה של 6.6%). היקף הגיוס של עובדי הוראה חדשים (אחוז עובדי ההוראה החדשים מתוך כלל עובדי ההוראה) נמצא במגמת עלייה בחינוך העברי, מכ-7,900 בממוצע בשנים תשע"א-תשע"ב (2011/12-2010/11) לכ-9,300 בממוצע בשנים תשע"ח-תשע"ט (2018/19-2017/18), לעומת ירידה בחינוך הערבי מכ-2,400 לכ-2,000, בהתאמה. בחינוך הערבי היקף הגיוס של עובדי הוראה חדשים ירד משמעותית מ-7.7% בשנת תשע"א (2010/11) ל-4.7% בשנת תשע"ט (2018/19).

לוח ה - עובדי הוראה חדשים במערכת החינוך לפי מגזר ושלב חינוך, תשע"א-תשע"ט (2010/11-2018/19) אלפים

תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"ו (2015/16)	תשע"ה (2014/15)	תשע"ד (2013/14)	תשע"ג (2012/13)	תשע"ב (2011/12)	תשע"א (2010/11)	עובדי הוראה חדשים לפי מגזר ושלב חינוך	
10,991	11,768	11,634	9,701	10,350	9,991	10,215	10,566	9,995	סך הכל	
9,099	9,577	9,191	7,669	8,219	8,222	8,044	8,136	7,662	חינוך עברי	
1,264	1,223	1,132	1,037	1,187	1,232	1,185	837	668	קדם-יסודי	
4,483	4,784	4,589	3,627	4,170	3,865	4,170	4,339	4,253	יסודי	
1,731	1,945	1,718	1,481	1,477	1,587	1,171	1,334	1,506	חטיבת ביניים	
2,157	2,194	2,370	1,963	1,842	1,985	1,791	2,168	1,819	חטיבה עליונה	
1,892	2,191	2,443	2,032	2,131	1,769	2,171	2,430	2,333	חינוך ערבי	
85	69	108	79	111	83	138	62	59	קדם-יסודי	
1,025	1,102	1,285	991	1,023	901	1,134	1,427	1,320	יסודי	
273	377	369	353	347	223	311	341	502	חטיבת ביניים	
574	742	833	714	728	665	697	710	554	חטיבה עליונה	
					שיעורי גיוס - אחוז עובדי הוראה חדשים מכלל עובדי ההוראה במערכת					
6.5	7.2	7.3	6.3	6.9	6.9	7.3	7.8	7.7	סך הכל	
7.1	7.7	7.6	6.5	7.2	7.4	7.5	7.9	7.7	חינוך עברי	
8.9	9.0	8.7	8.2	9.9	10.9	11.3	8.5	7.0	קדם-יסודי	
7.3	8.1	7.9	6.3	7.5	7.1	7.9	8.5	8.7	יסודי	
6.1	7.1	6.5	5.9	6.0	6.8	5.0	5.9	6.8	חטיבת ביניים	
5.4	5.6	6.4	5.5	5.2	5.7	5.2	6.5	5.6	חטיבה עליונה	
4.7	5.6	6.4	5.5	6.0	5.1	6.4	7.6	7.7	חינוך ערבי	
2.9	2.4	3.7	2.7	3.8	2.9	5.1	2.6	2.5	קדם-יסודי	
5.1	5.5	6.6	5.2	5.4	4.8	6.1	7.8	7.6	יסודי	
3.2	4.5	4.5	4.5	4.7	3.2	4.6	5.2	8.2	חטיבת ביניים	
5.6	7.6	9.0	8.2	8.8	8.5	9.3	10.2	8.6	חטיבה עליונה	

עובדי הוראה שעזבו את מערכת החינוך

בשנת הלימודים תשע"ו (2015/16) עזבו את מערכת החינוך 7,050 עובדי הוראה לעומת 6,064 עובדי הוראה בשנת הלימודים תשע"ה (גידול של 16.3%). בחינוך העברי עזבו 5,691 מורים בשנת תשע"ו לעומת 5,052 בשנת תשע"ה (גידול של 12.6%), ובחינוך הערבי 1,359 לעומת 1,012, בהתאמה (גידול של 34.3%). במהלך השנים תשס"ט-תשע"ו (2008/09-2015/16) שיעורי העזיבה היו יציבים, כ-4% בממוצע לשנה. באותן שנים שיעורי העזיבה בחינוך הערבי היו נמוכים משמעותית (2.6% בממוצע) מאשר בחינוך העברי (4.4% בממוצע). לאורך השנים שיעורי העזיבה גבוהים במיוחד היו בחטיבות העליונות בחינוך העברי (5.2% בממוצע) ובחינוך הערבי (3.7% בממוצע).

לוח ו - עובדי הוראה שעזבו את מערכת החינוך לפי מגזר ושלב חינוך,
תשס"ט-תשע"ו (2008/09-2015/16)

אלפים

תשע"ו (2015/16)	תשע"ה (2014/15)	תשע"ד (2013/14)	תשע"ג (2012/13)	תשע"ב (2011/12)	תשע"א (2010/11)	תש"ע (2009/10)	תשס"ט (2008/09)	עובדי הוראה שעזבו את מערכת החינוך לפי מגזר ושלב חינוך
7,050	6,064	5,812	5,647	5,284	5,429	4,870	5,348	סך הכל
5,691	5,052	4,906	4,773	4,425	4,676	4,144	4,620	חינוך עברי
639	547	540	447	465	470	375	323	קדם-יסודי
2,574	2,258	2,203	2,125	2,002	2,020	1,723	1,573	יסודי
1,043	903	832	944	655	815	751	674	חטיבת ביניים
1,804	1,669	1,635	1,605	1,553	1,770	1,679	2,446	חטיבה עליונה
1,359	1,012	906	874	859	753	695	728	חינוך ערבי
73	49	31	36	26	47	50	50	קדם-יסודי
717	563	517	495	502	423	375	336	יסודי
233	140	110	110	117	106	105	84	חטיבת ביניים
401	302	288	286	252	203	214	293	חטיבה עליונה
שיעורי עזיבה - אחוז עובדי הוראה שעזבו מתוך כלל עובדי ההוראה במערכת								
4.5	3.9	3.9	3.9	3.8	4.1	3.8	4.2	סך הכל
4.8	4.3	4.3	4.3	4.2	4.6	4.2	4.8	חינוך עברי
4.9	4.3	4.5	4.0	4.6	4.8	3.9	3.4	קדם-יסודי
4.4	3.9	3.9	3.9	3.8	4.0	3.6	3.3	יסודי
4.1	3.6	3.5	4.0	2.8	3.6	3.4	3.2	חטיבת ביניים
5.0	4.7	4.7	4.7	4.6	5.5	5.2	7.4	חטיבה עליונה
3.6	2.7	2.5	2.5	2.6	2.4	2.4	2.5	חינוך ערבי
2.5	1.7	1.1	1.3	1.1	1.9	2.2	2.1	קדם-יסודי
3.7	2.9	2.7	2.6	2.6	2.3	2.2	2.0	יסודי
2.9	1.8	1.5	1.6	1.7	1.6	1.8	1.6	חטיבת ביניים
4.5	3.5	3.5	3.6	3.4	3.0	3.4	4.7	חטיבה עליונה

אינדיקטורים

ממוצע תלמידים למורה

ממוצע התלמידים למורה עמד בשנת הלימודים תשע"ט על 10.8 בכלל המערכת. בחינוך היסודי היו 11.6 תלמידים למורה, בחטיבות הביניים - 7.6 ובחטיבות העליונות - 8.5 תלמידים למורה. ממוצע התלמידים למורה נמוך במיוחד בחינוך הממלכתי-דתי (8.9 תלמידים למורה) וגבוה במיוחד בחינוך החרדי (12.9 תלמידים למורה). במהלך השנים תשנ"ו-תשע"ט (1995/96-2018/19) ממוצע תלמידים למורה בכלל המערכת נמצא במגמת ירידה, מ-12.4 ל-10.8. בחינוך הערבי מגמת הירידה בולטת במיוחד מ-17.1 ל-11.3 תלמידים למורה, ואילו בחינוך החרדי הייתה יציבות.

לוח ז - ממוצע תלמידים למורה לפי שלב חינוך, תשנ"ו-תשע"ט (2018/19-1995/96)

שנה	תשנ"ו (1995/96)	תשס"א (2000/01)	תשס"ו (2005/06)	תשע"א (2010/11)	תשע"ו (2015/16)	תשע"ט (2018/19)
סך הכל	12.4	12.1	12.3	11.7	11.1	10.8
ממלכתי	12.1	11.7	12.0	11.3	10.7	10.6
ממלכתי-דתי	10.0	9.8	10.1	9.4	9.0	8.9
חרדי	12.5	12.4	12.0	12.7	13.0	12.9
ערבי	17.1	15.3	14.7	13.5	12.1	11.3
חינוך יסודי	12.9	12.8	12.6	12.0	11.5	11.6
סך הכל	12.9	12.8	12.6	12.0	11.5	11.6
ממלכתי	12.5	12.3	12.4	11.9	11.5	11.8
ממלכתי-דתי	10.1	10.3	10.9	10.4	10.2	10.6
חרדי	13.1	13.4	12.3	11.7	11.9	11.8
ערבי	18.0	15.9	14.3	13.4	12.2	11.8
חטיבת ביניים	11.6	9.7	9.3	8.8	8.3	7.6
סך הכל	11.6	9.7	9.3	8.8	8.3	7.6
ממלכתי	12.1	9.9	9.1	8.8	8.1	7.8
ממלכתי-דתי	8.5	7.1	6.4	5.9	5.9	5.5
ערבי	13.0	12.4	13.2	11.6	10.8	9.3
חטיבה עליונה	9.8	8.7	9.0	8.9	8.9	8.5
סך הכל	9.8	8.7	9.0	8.9	8.9	8.5
ממלכתי	9.4	8.5	8.7	8.1	7.9	7.6
ממלכתי-דתי	7.7	6.7	6.4	5.7	5.7	5.2
חרדי	10.9	10.0	10.5	13.8	14.7	14.1
ערבי	15.1	11.6	12.4	12.0	11.0	10.4

ממוצע שעות עבודה שבועיות לכיתה

ממוצע שעות העבודה השבועיות של מורים לכיתה עמד בשנת הלימודים תשע"ט על 69.6 שעות בכלל המערכת. בחינוך היסודי היו 56.6 שעות לכיתה, בחטיבות הביניים - 84.9 ובחטיבות העליונות - 78.2 שעות לכיתה. ממוצע שעות העבודה השבועיות לכיתה נמוך במיוחד בחינוך החרדי - 46.6 שעות לכיתה. במהלך השנים תשנ"ו-תשע"ט (1995/96-2018/19), ממוצע שעות העבודה השבועיות לכיתה גדל בכלל המערכת מ-50.9 ל-69.6 שעות. בשנים אלו ממוצע שעות עבודה שבועיות לכיתה בחטיבה העליונה בחינוך הממלכתי-דתי עלה באופן ניכר - ב-41.4 שעות. ואילו בחינוך החרדי הייתה ירידה של 7.2 שעות, מ-45.3 שעות עבודה שבועיות לכיתה בשנת תשנ"ו (1995/96) ל-38.1 שעות עבודה שבועיות לכיתה בשנת תשע"ט (2018/19).

לוח ח - ממוצע שעות עבודה שבועיות לכיתה לפי שלב חינוך, תשנ"ו-תשע"ט (2018/19-1995/96)

שנה	תשנ"ו (1995/96)	תשס"א (2000/01)	תשס"ו (2005/06)	תשע"א (2010/11)	תשע"ו (2015/16)	תשע"ט (2018/19)
סך הכל	50.9	52.1	52.5	56.3	65.8	69.6
ממלכתי	53.5	56.1	55.8	60.4	73.4	75.6
ממלכתי-דתי	54.0	55.3	56.9	61.0	71.9	76.1
חרדי	37.8	36.4	39.0	38.1	38.8	46.6
ערבי	45.0	49.0	50.7	57.7	66.3	70.8
חינוך יסודי	45.3	44.4	45.6	54.6	57.9	56.6
סך הכל	47.8	47.6	47.6	59.7	63.6	60.7
ממלכתי	48.7	47.5	46.0	56.5	61.2	59.8
ממלכתי-דתי	32.6	31.2	35.6	38.4	40.3	41.0
חרדי	41.5	44.6	48.7	58.0	60.6	60.9
ערבי						
חטיבת ביניים	50.6	59.8	60.7	58.6	80.1	84.9
סך הכל	50.3	61.5	62.8	58.3	81.4	85.4
ממלכתי	51.1	60.6	67.7	60.0	82.9	84.3
ממלכתי-דתי	50.8	52.9	50.6	58.3	76.2	84.3
ערבי						
חטיבה עליונה	55.0	53.9	53.4	49.5	66.8	78.2
סך הכל	58.8	56.7	55.8	54.0	77.4	89.2
ממלכתי	56.2	54.0	60.2	59.6	78.0	97.6
ממלכתי-דתי	45.3	45.8	44.3	29.9	31.0	38.1
חרדי	44.8	51.1	48.6	49.0	67.0	78.6
ערבי						

מאפיינים נבחרים

בעשור האחרון (בשנים תש"ע-תשע"ט - 2009/10-2018/19) חלו כמה שינויים בולטים במאפיינים של עובדי ההוראה.

בחינוך הערבי

- עלייה בשיעור הנשים מ-69.0% ל-73.9%.
- ירידה בשיעור עובדי הוראה "צעירים" (עד גיל 29) מ-21.0% ל-13.2% ועלייה בשיעור ה"וותיקים" (מעל גיל 50) מ-15.0% ל-18.2%.
- ירידה בשיעורם של עובדי הוראה שלהם עד 10 שנות ותק מ-45.6% ל-38.8%.
- ירידה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגות שכר לא אקדמיות מ-15.7% ל-3.3%.
- עלייה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגת שכר תואר שני ומעלה מ-13.7% ל-31.6%.

בחינוך העברי

- ירידה בשיעור ה"וותיקים" (מעל גיל 50) מ-32.3% ל-29.9%.
- עלייה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה שלהם עד 10 שנות ותק מ-29.0% ל-39.7%.
- ירידה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגות שכר לא אקדמיות מ-19.3% ל-7.2%.
- עלייה ניכרת בשיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגת שכר תואר שני ומעלה מ-26.9% ל-36.0%.

לוח ט - עובדי הוראה לפי מגזר ומאפיינים נבחרים, תש"ע (2009/10) ותשע"ט (2018/19) אחוזים

תשע"ט (2018/19)			תש"ע (2009/10)			מאפיינים נבחרים
ערבי	עברי	סך הכל	ערבי	עברי	סך הכל	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סך הכל
						מין
24.6	16.8	18.6	30.9	15.8	19.2	גברים
73.9	83.2	81.0	69.0	84.1	80.4	נשים
						גיל
13.2	10.5	11.2	21.0	9.7	12.3	עד 29
35.5	29.7	31.0	40.7	28.9	31.5	30-39
31.6	29.9	30.3	23.3	28.5	27.3	40-49
18.2	29.9	27.1	15.0	32.3	28.3	+50
						שנות ותק מוכרות בהוראה
38.8	39.7	39.5	45.6	29.0	32.7	10-1
34.1	25.6	27.6	31.0	31.6	31.3	11-20
20.2	22.2	21.7	13.0	23.7	21.2	21-30
6.8	12.5	11.2	7.9	14.1	12.7	+31
						שעות עבודה לשבוע
0.9	3.5	2.9	4.0	8.1	7.1	10-1
8.9	13.0	12.0	12.5	18.7	17.2	11-20
24.1	28.4	27.4	45.8	41.0	41.9	21-30
66.2	55.1	57.7	37.7	32.2	33.4	+31
						דרגת שכר(1)
3.3	7.2	6.3	15.7	19.3	18.4	לא אקדמית
63.6	56.1	57.8	67.5	51.5	55.0	תואר ראשון
31.6	36.0	35.0	13.7	26.9	23.8	תואר שני ומעלה

(1) כולל דרגות שכר שוות ערך לדרגות שכר אקדמיות

עובדי הוראה במערכת החינוך, תשע"ט (2018/19) 19/3/2019

שכרם של עובדי הוראה

השכר החודשי הממוצע של עובדי הוראה עמד בשנת תשע"ו (2015/16) עמד על 11,187 ש"ח לעומת 6,859 ש"ח בשנת תשס"ה (2004/05), גידול של כ-63%. במהלך השנים תשס"ה-תשע"ו, השכר החודשי הממוצע בחינוך הערבי גדל ב-75%.

השכר השנתי לשעת עבודה עמד בשנת תשע"ו (2015/16) על 4,826 ש"ח לעומת 3,591 ש"ח בשנת תשס"ה, גידול של כ-34%. במהלך השנים תשס"ה-תשע"ו, השכר השנתי לשעת עבודה בחינוך החרדי גדל ב-59%. השכר השנתי לשעת עבודה גבוה במיוחד בקרב עובדי הוראה ותיקים (גילי 50 ומעלה) 6,577 ש"ח לעומת 3,105 ש"ח בקרב צעירים (עד גיל 29), פער של 112%.

לוח י - שכרם של עובדי הוראה לפי מאפיינים נבחרים, תשס"ה (2004/05) ותשע"ו (2015/16)

אחוז שינוי		תשע"ו (2015/16)		תשס"ה (2004/05)		שכרם של עובדי הוראה לפי מאפיינים נבחרים
שכר שנתי לשעת עבודה	שכר חודשי ממוצע	שכר שנתי לשעת עבודה	שכר חודשי ממוצע	שכר שנתי לשעת עבודה	שכר חודשי ממוצע	
34.4	63.1	4,826	11,187	3,591	6,859	סך הכל
49.0	56.5	5,118	11,121	3,436	7,105	דרג חינוך
39.4	67.5	4,483	10,656	3,217	6,360	קדם-יסודי
34.0	63.3	4,847	12,445	3,617	7,622	יסודי
33.3	56.9	5,261	11,710	3,947	7,465	חטיבת ביניים
						חטיבה עליונה
						מגזר/פיקוח
28.6	60.0	4,953	11,848	3,851	7,404	ממלכתי
36.2	61.5	5,039	11,250	3,699	6,968	ממלכתי-דתי
59.0	68.6	5,084	8,671	3,197	5,142	חרדי
39.4	75.0	4,273	11,087	3,065	6,335	ערבי
						מחוז
43.8	69.9	4,921	10,107	3,422	5,949	ירושלים
34.6	65.9	4,761	11,849	3,537	7,141	צפון
25.6	61.7	4,753	11,477	3,784	7,099	חיפה
31.5	62.8	4,889	11,338	3,719	6,964	מרכז
31.1	58.8	4,956	11,013	3,781	6,936	תל-אביב
40.0	61.1	4,655	11,277	3,324	7,002	דרום
						מין
32.0	57.6	5,105	12,365	3,866	7,845	גברים
35.2	65.1	4,765	10,928	3,524	6,619	נשים
						גיל
31.3	59.3	3,105	6,040	2,364	3,791	עד 29
25.4	52.4	3,784	8,646	3,018	5,675	30-39
32.1	59.6	4,997	12,163	3,782	7,622	40-49
37.9	66.0	6,577	15,257	4,768	9,190	+50
						שנות ותק מוכרות בהוראה
29.4	62.1	3,412	7,338	2,637	4,528	10-1
34.0	65.7	4,699	11,362	3,508	6,858	20-11
43.2	70.8	6,208	15,179	4,335	8,888	30-21
36.2	60.8	7,249	16,321	5,321	10,149	+31
						שעות עבודה בשבוע
47.3	46.3	7,703	5,866	5,228	4,009	10-1

אחוז שינוי		תשע"ו (2015/16)		תשס"ה (2004/05)		שכרם של עובדי הוראה לפי מאפיינים נבחרים
שכר שנתי לשעת עבודה	שכר חודשי ממוצע	שכר שנתי לשעת עבודה	שכר חודשי ממוצע	שכר שנתי לשעת עבודה	שכר חודשי ממוצע	
42.0	50.7	4,912	8,394	3,459	5,571	20-11
38.5	44.0	4,604	10,610	3,325	7,370	30-21
18.1	11.5	4,568	13,493	3,867	12,101	+31
						דרגת שכר (1)
40.5	34.2	4,391	7,646	3,126	5,698	לא אקדמית
26.6	52.3	4,366	10,192	3,450	6,694	תואר ראשון
27.5	59.3	5,942	14,521	4,661	9,118	תואר שני ומעלה
						אשכול חברתי-כלכלי (2)
41.0	68.5	4,732	10,814	3,355	6,418	4-1
31.9	61.8	4,900	11,593	3,714	7,164	7-5
26.3	57.8	4,901	11,258	3,881	7,133	10-8

(1) כולל דרגות שכר שוות ערך לדרגות שכר אקדמיות

(2) אשכול חברתי-כלכלי של יישובי בתי הספר (דירוג רשויות 2013).

הגדרות, מקורות והסברים

אוכלוסייה: עובדי הוראה בחינוך הקדם-יסודי הרשמי ועובדי הוראה בבתי ספר בחינוך היסודי, בחטיבות הביניים ובחטיבות העליונות. לא כולל עובדי הוראה בחינוך הקדם-יסודי המוכר שאינו רשמי וכן עובדי הוראה במוסדות "פטור" ובמוסדות ללא תלמידים.

מקורות

עובדי הוראה: הנתונים מתבססים על ממצאי קובץ רב-שנתי של עובדי הוראה, שהופק בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך עיבוד מתוך הקבצים השנתיים של משרד החינוך וקבצים שנתיים בחינוך המוכר שאינו רשמי¹ לשנים תשנ"א-תשע"ו (1990/91-2015/16).

תלמידים: הנתונים מתבססים על ממצאי קובץ רב-שנתי של תלמידים, שהופק בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על-סמך עיבוד מתוך הקבצים השנתיים של משרד החינוך, לשנים תשנ"ו-תשע"ט (1995/96-2018/19).

הגדרות והסברים

יחידות ספירה: עובדי הוראה המלמדים ביותר משלב חינוך אחד, נספרו בכל אחד משלבי החינוך בנפרד, ואילו בחישוב הסך הכל הם נספרו פעם אחת בלבד.

עובדי הוראה חדשים: הוגדרו על פי מופע ראשון של תעודת זהות בשנה נתונה בקובץ הרב-שנתי של כוחות הוראה.

עזיבת המערכת: מוגדרת על סמך אי-הופעה בקבצים למשך 3 שנים ויותר ברציפות. בהתאם לכך, הנתונים על עזיבה מוגבלים עד לשנת 2016. יובהר כי למורים שחזרו למערכת לאחר הפסקה של 3 שנים ומעלה, עודכנה ההגדרה של עזיבה בהתאם.

שעות עבודה שבועיות: סך שעות העבודה השבועיות של עובדי הוראה, כולל: שעות הוראה פרונטליות, שעות פרטניות, שעות שהייה, שעות ניהול, שעות ייעוץ חינוכי ושעות למילוי תפקידים אחרים בבית הספר.

דרגת שכר

שכרם של עובדי הוראה: הנתונים על שכרם של עובדי הוראה (כולל מנהלי בתי ספר) מתבססים על עיבוד מיוחד מתוך קובץ הכנסות פרט שהוקם בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על בסיס דיווחי המעבידים לרשות המסים בישראל ומכסה את כל משרות השכיר, בשילוב עם נתונים מינהליים על עובדי הוראה שנאספים בלמ"ס מדי שנה.

שכר חודשי ממוצע בהוראה: סך ההכנסות ברוטו לשנה קלנדרית, לפני ניכוי מיסים ותשלומי חובה לאדם, שמקורן במשרות שכיר בהוראה, מחולק ל-12 חודשים.

שכר שנתי לשעת עבודה: סך ההכנסות ברוטו לשנה קלנדרית, לפני ניכוי מיסים ותשלומי חובה לאדם, מחולק במספר שעות העבודה השבועיות לכל מורה.

ממוצע תלמידים למורה: חושב על ידי חלוקת מספר התלמידים במספר עובדי הוראה בכל תא בהתאמה. **ממוצע שעות עבודה שבועיות לכיתה:** חושב על ידי חלוקת סך שעות העבודה השבועיות במספר הכיתות בכל תא בהתאמה.

¹ לא כולל מוסדות "פטור".

מדד חברתי-כלכלי: מדד משולב לקביעת הרמה החברתית-כלכלית של רשויות מקומיות. ערכי המדד סווגו לסולם של 1 עד 10. 1 מייצג את אשכול המגורים הנמוך ביותר, ו-10 מייצג את אשכול המגורים הגבוה ביותר. אשכולות המגורים קובצו לשלוש רמות: 3-1 ("נמוכה"), 4-7 ("בינונית"), 8-10 ("גבוהה"). [לפרטים בנושא המדד חברתי כלכלי 2013](#).